

ชื่อวิทยานิพนธ์ การไม่คบคนพาลในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ชื่อผู้วิจัย พระมหาสมชาย กลิ่นจันทร์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา 1) รศ. ดร. สุจิตรา อ่อนค้อม 2) พระมหาอุดม สารเมธี 3) พระมหาสมเดช ตปสีโล ปีการศึกษา 2550 จำนวน 117 หน้า คำสำคัญ พระพุทธศาสนาเถรวาท พระไตรปิฎก คนพาล มิตรเทียม 4 อัสตบรูช 4

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหลักการไม่คบคนพาลในพระพุทธศาสนาเถรวาท หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการไม่คบคนพาลและประโยชน์ที่เกิดจากการไม่คบคนพาล โดยศึกษาจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า หลักการไม่คบคนพาลในพระพุทธศาสนาเถรวาท เป็นลักษณะของการไม่เข้าไปใกล้ การไม่เข้าไปนั่งใกล้ การไม่เข้าพวกกับคนพาล การไม่สนทนาปราศรัย ไม่กินด้วย ไม่นอนด้วย ไม่อยู่ด้วย ไม่ประพาดติดตาม การไม่ยอมเป็นเพื่อนด้วย การไม่ยึดเอาเป็นแบบอย่าง การไม่สนิทสนม โดยฐานเป็นมิตร เป็นต้น หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการไม่คบคนพาล ได้แก่ ศลิกัมมรเทียม 4 และหลักอัสตบรูช 4 หลักมิตรเทียม 4 ได้แก่ คนปกอลอก คนคิดแต่พูด คนหัวประจบและคนชวนฉิบหาย ส่วนหลักอัสตบรูช 4 ประการ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติผิดในมารดา ผู้ปฏิบัติผิดในบิดา ผู้ปฏิบัติผิดในพระตถาคต และผู้ปฏิบัติผิดในสาวกของพระตถาคต เป็นต้น ประโยชน์ที่เกิดจากการไม่คบคนพาล คือทำให้ไม่ถูกชักนำไปในทางที่ผิด ทำให้ไม่ถูกตำหนิ ทำให้เป็นที่ไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน ครอบครัวและสังคม ทำให้สามารถรักษาความดีของตนเองไว้ได้ ทำให้มีความสุขทั้งตนเอง สังคม และครอบครัว การไม่คบคนพาลเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคน เพราะเป็นการเว้นทางเสื่อม และดำเนินชีวิตในทางแห่งความเจริญ

ลายมือชื่อนักศึกษา พระมหาสมชาย กลิ่นจันทร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1

2

3

Thesis Title Dissociation with the Fool in Theravāda Buddhism.
Researcher Phramaha Somchai Klinchan. Master of Arts (Thai Studies) Dhonburi Rajabhat University.
Thesis Advisors : 1) Assoc. Prof. Dr. Suchitra Onkom 2) Phramaha Udom Sāramedhi
3) Phramaha Somdej Tapasilo. Academic year: 2007 : 120 pp. Keywords : Theravāda
Buddhism, The Tipitaka, the fool, the four false friends, the four qualities of a bad man.

Abstract

The objectives of this research were to study the principle of dissociation with the fool in Theravāda Buddhism, the dharmic principles concerning dissociation with the fool and the benefits of dissociation with the fool by studying the Tipitaka both in Thai and Pāli versions of Mahachulalongkornrajavidyalaya. It was the qualitative research.

The results of the study were found that the principle of dissociation with the fool in Theravāda Buddhism meant: not to get near, not to sit near, not to associate with the fool, not to talk to them, not to eat or sleep with, not to live with, not to follow in the footsteps of them, not to be friend with, not to imitate their exemplars and not to be very friendly with them as close friends etc. The dharmic principle concerning dissociation with the fool were the four false friends and the four qualities of a bad man principles. The four false friends principle were: the out-and-out robber, the man who paid lip-service, the flatterer and the leader to destruction. The four qualities of a bad man principle were: those who committed an offense to their mothers, those who committed an offense to their fathers, those who committed an offense to the Buddha and those who committed an offense to the disciples of the Buddha. The benefits of dissociation with the fool made one not to be led in the wrong way, not to be blamed, to be trusted by one's colleagues, one's family and one's society. One could conserve one's own good. One could be happy by oneself, one's family and one's society. Dissociation with the fool was the base of self-development because one could abstain from the wrong way and follow the right way.

Student' signature. Phramaha Somchai Klinchan

Thesis Advisors' signature 1. Suchitra Onkom 2.

3. pm. Somdej Tapasilo